

סיפור השבוע

נבדקו בקפדנות מיוחדת כדי לוודא שלא הוסתר בין דפיהם דבר מאכל כלשהו, וכן נר שעווה גדול. לאחר שנכנס הכומר לחדר ננעלה הדלת מאחוריו.

כך חלפו ארבעים הימים כשהיהודים אחוזי החרדה שופכים שיחם לפני הבורא ומתחננים לו להצילם מכל צרה.

שעת בין ערבים. השמש כבר שולחת קרניים אחרונות לעולם, ברכת פרידה ליום שחלף. המלך בלוית שריו שמים פעמיהם לעבר חדרו של הכומר. עד שהגיעו שמה כבר שקעה השמש. נתן המלך אות לעבדיו שהנה, עתה היא השעה היעודה – תמו ארבעים יום. בהתרגשות רבה פתחו את מנעול החדר ועצרו לרגע קט את נשמתם...

בצעדים כושלים ובפנים חיוורות כסיד קרב אליהם הכומר. כל הנוכחים פרצו בשאגות שמחה כולם מלבד אחד – רבה הישיש של פרג, שנראה כאבל בין חתנים.

"ועתה" – פנה המלך אל הרב – "הן נוכחת במו עיניך כי הכומר רודריך עמד בדבוריו וצם במשך ארבעים יום וארבעים לילה. לא נותר לכם היהודים, אלה לעמוד בתנאי ההסכם ולקבל עליכם את הדת הנוצרית".

הרב לא אבד את עשתונותו. ואמר למלך: "עלי לברר תחילה אם אמנם לא הביא הכומר דבר מאכל או משקה אל פיו. ירשה נא לי, הוד מלכותו, לערך חיפוש מדוקדק בחדר ולבדוק היטב אם אין שם שיירי מאכל", המלך הסכים...

ברכות

מזל טוב לנתנאל ונעמה פריז הי"ו ולכל בני משפחותיהם לרגל נישואיהם. יהי רצון מלפני שוכן מרומים שתזכו להקים בית נאמן וכשר בישראל המושתת על יסוד איתנים של אהבה ויראת שמים לתפארת עם ישראל.

מזל טוב למימון שלום ורעייתו הי"ו ולכל בני משפחותיהם לרגל הולדת התאומים בן ובת. יהי רצון מלפני שוכן מרומים שתזכו לגדלם יחד עם כל יוצאי חלצכם באושר, שמחה ונחת לאהבת תורה ויראת שמים, וימצאו חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם.

תשובות וזוכה

התשובות הנכונות לפרשת בא הם:

- 1- ג' 2- ב' 3- ב' 4- ג' 5- ב' 6- ד' 7- ג' 8- ג' 9- ד' 10- ב'
עקב אילוצים שם הזוכה בפרשת וארא יפורסם אי"ה בגיליון הבא
עקב אילוצים שם הזוכה בפרשת בא יפורסם אי"ה בגיליון הבא

תקציר משיבוע שעבר: המלך רודולף השני נקט יחס הוגן כלפי יהודי פרג. אולם עינו של הכומר רודריך הייתה צרה ביחסו ההוגן של המלך ליהודי פרג, ולכן מדי פעם ניסה להסית את המלך נגד היהודים, להבאיש את ריחם בעיניו ולהתחנן לפניו שיסלקם מארצו.

התנגדותו של המלך לניסיונותיו של הכומר רודריך רק הגבירה את מאמציו של הכומר. באחת ההזדמנויות הציע למלך לערך ויכוח פומבי עם רבה של העיר פרג, כדי להוכיח קבל עם ועדה את עליונותה של דתנו הנוצרית על פני הדת היהודית". המלך נעתר לבקשת הכומר.

דאגה רבה החלה מקננת בלב יהודי פרג למודי הצרות והפוגרומים. בהוראת רבם התכנסו כל יהודי פרג לבית הכנסת המרכזי, שם נשאו תפילה לשוכן מרומים מעומק הלב ובשברון לב שירחם עליהם ושרבם ישיב כראוי בהתנצחות עם הכומר ולהזים את מזימותיו.

מועד התנצחות הגיע אנשים רבים, על בימה מוגבהת ומקושטת ישבו המלך רודולף וכל מקורביו, ועל בימה אחרת ממולם ישבו רבה הישיש של פרג והכומר רודריך. פני הרב הקרינו שלווה ובטחון, וחכמת חיים. הכומר הציג לרב שאלות קנטרניות, אך הרב לא נגרר אחר לשונו שלוחת הרסן של הכומר, והשיב לו בנימה שליוה על כל שאלותיו.

הכומר חש כי הוא עומד להפסיד במערכה. בקול רם הציג את שאלתו הבאה: "במה זכה משה רבכם, שאתם מקבלים את כל דבריו בלא פקפוק וערעור?"....

"משה רבינו" – השיב הרב – "נבחר להיות שליחו של האלוקים. הוא שהה על הר סיני ארבעים יום וארבעים לילה בלא מזון ומשקה, ושם נגלה אליו ה' ומסר לו את התורה הקדושה, זו התורה המאירה את דרכנו ואשר על פיה אנו חיים".

עיני הכומר אורו לפתע והוא אמר: " הבה נעשה עסקה. גם אני מסוגל לצום ארבעים יום וארבעים לילה בתנאי שתקבלו עליכם אחר כך את עיקרי הדת הנוצרית, ואם לא...." הכומר לא הספיק להשלים את דבריו ומכיוון מושבו של המלך נשמע המשך המשפט. "אז תתלה אתה כאן, במרכז כיכר העיר" – סיים המלך את המשפט. המלך הניף את שרביטו – אות לסיום הויכוח, וקם ממקומו מעל הבימה...

המשיך משיבוע שעבר: רחש שטף את הקהל כנחשול אדיר. איש לא צפה לסיום הויכוח בדרך כזו. היהודים התמלאו חששות כבדים. אמנם אין איש אשר יוכל לצום ארבעים יום ולילה ולהישאר חי, אך הם הכירו את הכומר וידעו כי אין גבול לנכליו ולתכניו. ומן הסתם ימצא דרך להערים עליהם.

כעבור ימים אחדים הוכנס הכומר לחדר מיוחד שהוקצה לו בארמון המלך, שם עתיד היה לשהות ארבעים יום. לבד מכסא, שולחן ומטה לא היה בחדר דבר. הכומר הביא את ספריו הרבים, אשר

נר ה' נשמת אדם, גיליון זה מוקדש לעילוי נשמת:

יחיאל (יחיא) בן יוסף ונעמה ארז ז"ל רחמים בן ורדה נחום ז"ל חיים בן אליס עציץ ז"ל אשר בן שמעון הופמן ז"ל רפאל בן עלושה הכהן ז"ל משה בן עילו ביטון ז"ל יעקב בן יפת תואר ז"ל שלמה בן דיאמנטה חייט ז"ל מרדכי בן שמואל צבי אורבך ז"ל אליהו בן רחל חכים ז"ל רחל בת עישה גבאי ז"ל מרים חזות ז"ל שרה פרידה בת חיים וטולצה פרקש ז"ל מסעודה בת לאה עמור ז"ל שרה בת ברוריה חנימוב ז"ל מיחה בת גזיילה (ג' רפה כהגיית יהודי טוניס) כהן ז"ל חנה (חנינה) בת בודה עמור ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.א.

יהי רצון שישלח הקב"ה רפואה שלימה לכל חולי עמו ישראל ובכללם ל:

אברהם בן מסעודה אמיר הי"ו הילד בן ציון יונה בן חנה אביגיל הי"ו נוריאל בן גוהרה נאמן הי"ו אושרת בת ציפורה כהן הי"ו זינה בת בואנו ניאזוב הי"ו נירית בת מזל אהרוני הי"ו רחל שרה בת אסנת למפל הי"ו

מאוצרות התורה לילדים

ילדים יקרים וחביבים, בפרשתנו מספרת לנו התורה, על הפגישה המיוחדת בן יתרו חותן משה למשה, על הצעתו כיצד למנות שופטים בעם, שיעזרו לשפוט את העם, אולם גולת הכותרת הוא – מתן תורה. בחודש סיוון הגיעו בני ישראל מרפידים למדבר סיני הם הלכו והתקרבו אל ההר עליו היו צריכים לקבל את התורה וכולם יחד עמדו שם כאיש אחד, בלב אחד.

מהו אותו מקום שנבחר להיות ראוי שעליו תינתן התורה זה הר סיני, הר צנוע שלא היה במריבת ההרים. בה כל הר טען כי הוא ההר שעליו ראוי שתינתן התורה. וכך התווכחו ביניהם הר התבור והר הכרמל וכל ההרים, והקדוש ברוך הוא לא נעתר להם, אלא בחר לתת לעמו את התורה הקדושה בהר סיני, מפני שעליו מעולם לא נעשתה עבודה זרה, ומפני שהר זה, הנמוך עצמו מכולם, בחר ה'.

במי בחר הקדוש ברוך הוא כראויים לקבל את מתנתו הנפלאה את החמדה הגנוזה? תחילה הציע ה' את התורה לבני עשו – שאלו אותו: "מה כתוב בה?" כאשר אמר להם "לא תרצח" – אמרו לו בני עשו: אין אנחנו יכולים לקבל את התורה. הרי צאצאים אנו לעשו, שעליו נאמר "הידיים ידי עשו", ולו ניתנה ההבטחה "על חרבך תחיה" הכיצד נוכל אנחנו להימנע מרצח? לא, לא נוכל לקבל את התורה.

כך הלך הקדוש ברוך הוא מאמה לאומה – להציע להם לקבל את התורה. וכל אומה ואומה סירבה לקבלה כל אחת מסיבה אחרת. כאשר הגיע לבניו האהובים - בני ישראל, היה זה אחרי שכבר נטהרו מארבעים ותשעה שערי טומאה, בהם שקעו בהיותם במצרים והגיעו לדרגה הראויה לקבלת התורה. והציע להם לקבל את התורה, מה ענו עם ישראל? "ויענו כל העם יחדיו" – כולם מכריזים פה אחד: "כל אשר דיבר ה' נעשה". מיד ירדו ובאו ששים רבוא של מלאכי השרת והכתירו לכל אחד ואחד מישראל בשני כתרים של הוד!

למחרת הגיעם להר סיני, ביום ב' בסיוון, קרא ה' למשה מראש ההר. עלה משה אל האלוקים ונכנס בעובי הענן. ה' ציוה את משה לצוות לישראל לכבס בגדיהם, ולהתקדש ולהיות מוכנים ליום השלישי כלומר: ליום ששה בחודש סיוון, לקבל את התורה הקדושה.

טהורים וזכים היו אותה שעה ישראל, קדושים כמלאכי בשרת. בבוקר יום ו' בסיוון, הקדוש ברוך הוא בכבודו העיר אותם בקולות וברקים. עמדה כל הבריאה והעולם כולו בדממה מוחלטת, לשמע את קול ה'. ובדממה הגדולה ששררה אז בעולם, דהה רק קולו של ה', האומר את עשרת הדברות לישראל והגיע לאוזני כל אחד ואחד, מקצה העולם ועד קצהו נשמע הקול, בשבעים לשונות, כדי שישמעו גם אומות העולם.

שאלות לילדי כיתות א' עד ג' (חלק מהשאלות עפ"י "אוצרות התורה")

1. מי הם בניו של משה?
 - א. יהושע וחור.
 - ב. גרשום ואליעזר.
 - ג. גרשום ואיתאל.
 - ד. למשה לא היו בנים אלא בנות.
2. מה הציע יתרו למשה, כדי להקל עליו לשפוט את העם?
 - א. שאהרון הכהן יעזור לו.
 - ב. שיהושע יעזור לו.
 - ג. שימנה שרי אלפים מאות חמישים ועשרות שיעזרו לו.
 - ד. שזקני ישראל יעזרו לו.
3. מדוע בחר ה' דווקא בהר סיני לתת עליו את התורה לבני ישראל?
 - א. הוא ההר הגבוה ביותר.
 - ב. היה הר צנוע ולא גאוותן.
 - ג. לא עבדו עליו עבודה זרה.
 - ד. תשובות ב' וג' נכונות.
4. קולם של מי נלווה לקול ה' בעת אמירת עשרת הדיברות?
 - א. קולן של ציפורי השיר.
 - ב. קול נגינתם ושירתם של הלוויים.
 - ג. רק קולו של ה' נשמע ללא ליווי.
 - ד. קול שירתם של תינוקות של בית רבן.

שאלות עפ"י רש"י לכיתות ד' עד ו', ז' וח'

5. "וישתחו וישק לו" מי השתחוה אל מי?
 - א. משה לפני יתרו.
 - ב. יתרו לפני משה.
 - ג. לא ידוע.
 - ד. אף אחד לא השתחוה.
6. "...לך רד ועלית אתה ואהרון עימך...והעם אל יהרסו לעלות..." - מה העצה שלמדים מפסוק זה?
 - א. טובים השניים מן האחד.
 - ב. מזרזים אדם לפני מעשה וגם בשעת מעשה.
 - ג. אין בפסוק זה עצה.
 - ד. א' וב' נכונות.
7. "ויחן שם ישראל" מדוע לפי רש"י הפסוק נאמר בלשון יחיד "ויחן" ולא בלשון רבים – "ויחננו"?
 - א. בחניה זו היו מאוחדים כאיש אחד בלב אחד.
 - ב. הכוונה למשה נציגם של ישראל שחנה לפני שעלה להר סיני.
 - ג. הכוונה לעם ישראל שהוא אחד.
 - ד. "ישראל" – הכוונה ליעקב שחנה שם בדרכו למצרים.
8. "מזבח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִי וְזִבַחְתָּ עָלָיו אֶת עֲלֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלֵמֶיךָ..." (פרק כ') למה הכוונה "מזבח אדמה"?
 - א. מזבח העשוי מאדמה.
 - ב. מזבח הצמוד לאדמה ולא על עמודים.
 - ג. שיש למלא את מזבח הנחושת באדמה.
 - ד. תשובות ב' וג' נכונות.

שאלות לכיתות ז' וח' – ממפרשים אחרים על התורה

9. "מזבח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִי וְזִבַחְתָּ עָלָיו אֶת עֲלֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלֵמֶיךָ..." (פרק כ') לפי פירוש הרשב"ם מה ההדגשה ב "מזבח אדמה"?
 - א. מזבח העשוי מאדמה.
 - ב. מזבח הצמוד לאדמה ולא על עמודים.
 - ג. שהמזבח יהיה חלק וללא ציורים.
 - ד. כל התשובות נכונות.
10. "מזבח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִי וְזִבַחְתָּ עָלָיו אֶת עֲלֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלֵמֶיךָ..." (פרק כ') לפי פירוש האבן עזרא מה ההדגשה ב "מזבח אדמה"?
 - א. מזבח העשוי מאדמה.
 - ב. מזבח הצמוד לאדמה ולא על עמודים.
 - ג. שהמזבח יהיה חלק וללא ציורים.
 - ד. כל התשובות נכונות.

כללי השתתפות

לימוד פורה ומהנה

- ❖ להניח בתיבה בבית הכנסת הספרדי המרכזי, בבית משפחת בוחניק. או לדוא"ל - nimsin@zahav.net.il בתוך שבועיים.
- ❖ בין הפותרים נכון יוגרל ספר או שובר קניה בסך 20 ₪ למימוש בכלבו כוכבי, או במתנת חן. המתמידים חומש מלא יזכו בפרס ללא הגרלה.